

„Kétegyháza KOMP-ra száll!”

TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0027

MULTIKULTURÁLIS HÉT

„Te is más vagy, te sem vagy más”

2010. május 10-14.

Márki Sándor Általános Iskola
5741 Kétegyháza
Márki Sándor u. 11.
OM: 028327

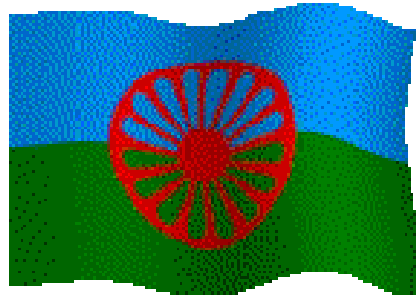

„Kétegyháza KOMP-ra száll!”

TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0027

“Az iskola nem attól lesz multikulturális, hogy különböző etnikumú diákok látogatják. Az iskolát mindennapos gyakorlata, valamint perspektívái, programjai, az intézményhasználó személyek, tanulók, szülők és tanárok együtt tehetik a különböző kultúrák iránt érzékennyé. Ha az iskola egész életét átfogó, kultúra érzékeny szemlélettel rendelkezik, akkor válhat méltóvá a multikulturális jelzőre.”
dr. Torgyik Judit (Új Pedagógiai Szemle, 2004/4.)

„Kétegyháza KOMP-ra száll!”

TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0027

Az innováció megvalósítója: Becsey Gáborné, Hernádi Zsuzsanna, Papné Regős Ildikó és a 1-4. osztályokban tanító pedagógusok

Az innovációban résztvevők száma és köre:

- tanulók 65 fő
- pedagógusok 20 fő
- szülők: 30 fő
- Román Kisebbségi Önkormányzat
- Német Kisebbségi Önkormányzat
- Cigány Kisebbségi Önkormányzat

Az innováció intézményi előélete:

Községünkben 3 kisebbségi önkormányzat működik és ennek megfelelően a falu lakossága is többnemzetiségű. Ez a sokszínűség iskolánkra is jellemző, de a mindennapokban sokszor tapasztaltuk azt, hogy keveset tudnak a gyerekek a nemzetiségek hagyományairól, szokásairól, viseletéről, ételeiről. Iskolánkban német nemzetiségi nyelvoktatás folyik, ennek keretein belül a gyerekek természetesen tanulnak népismeretet. Szerettük volna azonban, hogy a német mellett, a román és a cigány nemzetiségekről is minél bővebb ismeretekkel rendelkezzenek a tanulóink. Ennek érdekében igyekeztünk a multikulturális hetet olyan szórakoztató, érdekes és változatos tartalmakkal megtölteni, amely biztosítja az élménygazdag programokon keresztül a tanulás lehetőségét is.

Az innováció szükségessége:

A tanórai és tanórán kívüli programokkal erősítjük a gyerekekben a közösségi érzést, a szociális viselkedési formákat, a hagyományok ápolását. Lehetőség nyílik a gyerekek számára a mesék, a népi kultúra tárgyi emlékeinek megismerésére, az együttes szórakozásra, játékokra, a másság elfogadására. A sokféle tevékenység során fejlődik a gyerekek kreativitása, egymáshoz való alkalmazkodóképessége.

A megvalósítás helyszíne/helyszínei:

Márki Sándor Általános Iskola, Táncsics Mihály Művelődési Ház és Könyvtár

Az innováció tevékenységeinek rövid összefoglalása:

- német, roma és román népi motívumok, tárgyak, viseletek gyűjtése
- népmesék, népköltészet megismerése
- nemzetiségek történetének, szokásainak felkutatása, felidézése
- táncház, táncbemutató szervezése
- nemzetiségek zenéinek megismerése, népi hangszerekkel való ismerkedés
- kézműves tárgyak, illusztrációk készítése
- tradicionális nemzetiségi ételek megismerése

Az innováció kiemelt célja:

A Kétegyházaán egymás mellett élő nemzetiségek hagyományainak megismerése, felidézése, ápolása és megismertetése a tanulókkal.

Részcéljaink:

Márki Sándor Általános Iskola, Kétegyháza

„Kétegyháza KOMP-ra száll!”

TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0027

- német, roma, román nemzetiségek tárgyainak, viseleteinek, hagyományainak megismerése és megőrzése
- a nemzetiségek kulturális tartalmaival (vers, zene, mese) való megismerkedés
- szociális viselkedési formák kialakítása, erősítése
- másság elfogadása
- személyiségformálás, személyiségfejlesztés
- közösségalkotás, közösségformálás-építés
- alkalmazkodóképesség fejlesztése
- manuális készség fejlesztése rajzzal, kézműveskedéssel

Az innováció időtartama

Az innováció időtartama: 1 hét (2010. május 10.-május 14.)

Résztvevői: 1-4 osztályos gyerekek és a pedagógusok.

Két részből tevődik össze:

1. tanórai tevékenység: 1-4. osztályokban multikulturális tartalmak beépítése a tananyagba heti 1 olvasás, 1 természetismeret, 1 rajz és 1 énekórán
2. tanórán kívüli tevékenységek (ezeket részletesen lásd a heti projekttervben)

A projekt 5. (záró) napján az egész heti tevékenységet összefoglalandó és lezárandó Gála kerül megrendezésre, amelynek külön programterve készült (lásd mellékletben).

Előzetes feladatok: német, román, roma népcsoportok életéhez kapcsolódó tárgyak gyűjtése (fényképek, használati tárgyak, viseletek)

Meseillusztráció készítése adott témában: Békés egymás mellett élés - „Mindannyian mások vagyunk, de egyben, másban hasonlítunk”

Az innováció várható eredményei:

A változatos programok során a gyerekek megismerhetik a különféle nemzetiségek hagyományait, tárgyi eszközeit. Alkalmuk nyílik a közösségformáló tevékenységekre, így várhatóan megkönnyíti a nemzetiségek beilleszkedését a közösségben. A közös programok során kiváló alkalom nyílik a „te is más vagy, te sem vagy más” – örökérvényű gondolat felismerésére. Ezáltal elősegítik a közösség épülését, egymás elfogadását, a gyerekek személyiségének fejlődését.

TANÁROKNÁL

- Tudatosság szintjének növekedése a szakmai munkában az interkulturális nevelés területén
- Nagyobb érzékenység kialakulása az iskolai és az iskolán kívüli igazságtalanságok és egyenlőtlenségek iránt
- A tanárok és a szülők közötti kommunikáció javulása
- Törekvés a tanulási környezet és a tananyag multikulturális szempontok szerinti átalakítására (a helyi közösség jellemzőinek beépítésére)
- A kultúra azonos pedagógiai szemlélet és gyakorlat megalapozása
- Fejlettebb pedagógia, pszichológiai kultúra a mindennapi osztálytermi munkában

„Kétegyháza KOMP-ra száll!”

TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0027

– Jártasság az interakciókra, együttműködésre épülő tanulási-tanítási módszerekben, gazdagabb pedagógiai eszköztár

TANULÓKNÁL

- A hátrányos helyzetű tanulók iskolához való viszonyának és iskolai közérzetének javulása;
- a hátrányos helyzetű tanulók tanulmányi teljesítményének javulása;
- osztályközösség kohéziójának növekedése;
- az interperszonális feszültségek csökkenése. A programtól hosszabb távon azt várjuk, hogy a megváltozott iskolai környezetben, illetve annak következtében a tanulók
 - képesek lesznek beszélgetni a szűkebb és tágabb közösségükben növekvő kulturális és nyelvi sokszínűségről
 - össze tudják hasonlítani és a kultúrákat és azok értékeit
 - felismerik saját kulturális azonosságukat, nemzeti, etnikai, vallási, nemi, életkori, többségi-, kisebbségi, nyelvi stb. hovatartozásukat
 - megértik és tisztelik az azonosságtudat eltérő kifejezési formáit
 - felismerik a fajgyűlöletnek, a diszkriminációnak, az előítéleteknek és sztereotípiáknak mind az egyének életére, mind a társadalmi környezetre gyakorolt hatásait.

Javaslat az innováció fenntarthatóságára:

- folyamatos együttműködés az iskola és a kisebbségi önkormányzatok között
- a multikulturális tartalmak folyamatos beépítése a tananyagba
- a multikulturális projekt rendszeres megszervezése és lebonyolítása

„Kétegyháza KOMP-ra száll!”

TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0027

A multikulturális program tanórán kívüli tevékenységeinek programterve

Tervezett tevékenység	Felelős	Határidő	Humán erőforrás	Eszközök	Dokumentáció	Indikátorok
Iskolarádióban köszöntő és egész heti programterv ismertetése	Papné Regős Ildikó	2010. május 10. 8. 00	alsós osztályok és kollégák	-	köszöntő és programterv	A gyerekek és kollégák tájékoztatása
Kvízjáték	Papné Regős Ildikó Becsey Gáborné Hernádi Zsuzsanna	2010. május 10. 14.00	alsós osztályok és kollégák	papír, filctoll	fotók, kérdések	A gyerekek minél jobban megismerkedjenek a Kétegyházán élő nemzetiségek fontosabb ételleivel, jellegzetességeivel, dalaival, zászlójával
Iskolarádióban napi programismertetés és napindítóként egy roma dal meghallgatása (Ando Drom: Kanak Szomasz)	Papné Regős Ildikó	2010. május 11. 8.00	alsós osztályos és kollégák	CD	programismertető szövege,	A gyerekek megismerjék más kultúrák zenei világát
Mesedélután A medve és az ábécé (román népmese) A pap és a tojások (cigány népmese) A kakas meg a róka (német népmese)	Hernádi Zsuzsanna	2010. május 11. 14.00	alsós osztályok és kollégák, Aradi Zsolt, Siposné Isztin Magdolna, Sztojka Mária	-	mesék szövege, fotók	A gyerekek megismerkedjenek a Kétegyházán élő nemzetiségek egy-egy meséjével
Iskolarádióban napi programismertetés és napindítóként német zene hallgatása (Schürzenjäger - Dafür mach ma Musik)	Papné Regős Ildikó	2010. május 12. 8.00	alsós osztályok és kollégák, fellépő gyerekek	-	fotók	Megismerkedjünk a roma kultúra táncával, mozgáskultúrájával

„Kétegyháza KOMP-ra száll!”

TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0027

Óravázlatok

1. osztály

Matematika

Tanár neve:	Becsey Gáborné
Óra címe:	Az összeadás gyakorlása a 10-es számkörben Felhasznált modul: 14. modul
Óra célja:	Különböző összegalakok megfigyelése, alkotása, összeadás 10-ig: <ul style="list-style-type: none">- mozgás- számlálás összekapcsolása, ritmika fejlesztése a babzsákos feladatokkal- figyelem, emlékezet fejlesztése a memória játékkal- számtulajdonságok, számok sorrendiségének ismétlése kosarak segítségével- műveletvégzés gyakorlása a gyümölcsök helyrerakásával, számkirállyal, golyók használatával, tankönyvi feladatokkal számlálás különböző nyelven/románul, cigányul, németül/
Az óra menete:	Eszközök:
I. Ráhangolódás 1. Számlálás babzsákkal A gyerekek a babzsákot tartják a kezükben, és számlálás közben, minden számra feldobják. <ul style="list-style-type: none">- először dobás jobb kézben- bal kézben- test előtt jobból a bal kézbe, és vissza 2. Memóriajáték Memóriajáték: Keressétek meg a párokat, melyik képhez, melyik szám tartozik!	Babzsák
II. Célkitűzés Mostanában sokat foglalkoztunk az évszakokkal, különösen az ősszel. <ul style="list-style-type: none">- Mondjatok róla igaz állításokat! A mai órán szereteln fogunk, megtöltjük a kosarunkat gyümölcsökkel. <ul style="list-style-type: none">- Milyen gyümölcsök szerepeltek a memóriakártyákon?	Gyümölcsökből és számokból álló memóriakártya
III. Jelentésteremtés 1. Számtulajdonságok ismétlése <ul style="list-style-type: none">- Melyik számra gondoltam? Állításokat fogok róla mondani. Ha tudod, jelentkezz, és ha jó megoldást mondasz, akkor felfordíthatsz egy kosarat! Pl. Ez a szám páratlan, az 5-nél kettővel, kevesebb. <ul style="list-style-type: none">- Rakjuk növekvő sorrendbe a kosarakat. Melyik lesz az első,	Kosarak

„Kétegyháza KOMP-ra száll!”

TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0027

második?...stb.

-
- **Számlálás különböző nyelveken-10 –ig**
- román/unu,doi, trei, patru.....zece
- cigányul /ppt/

németül

- 1 eins
- 2 zwei
- 3 drei
- 4 vier
- 5 fünf
- 6 sechs
- 7 sieben
- 8 acht
- 9 neun
- 10 zehn

Sesamstrasse - Ernie zählte Äpfel –youtube

2. Összegalakok felismerése

Most, hogy már megvannak a kosarak, kezdhethetjük a szüretelést. A teremben mindenhol őszi gyümölcsöket találhattok. Keressétek meg őket, és tegyétek a megfelelő kosarakba!

Közös ellenőrzés: kosarak tartalmának ellenőrzése

3. Számkirály

A gyerekek párosával állnak egy sorban, a kezembben összesen 0- 5 dió van. A páros közül, amelyik hamarabb megmondja, mennyit lát, az jutott tovább. Végül így választjuk meg az osztály győztesét, a számkirályt.

4. Összegalakok golyókkal

Minden pár lát az asztalán egy kis dobozkát, és színes golyókat. A digitális táblán fogsz látni összegalakokat, ezek alapján pakoljátok meg a dobozokat! Figyeljete a színekre!

Gyümölcsök,
kosarak,
összegalakok

Diók

Gyufaskatulyák,
golyók

Munkafüzet

Tankönyv

<http://egyszervolt.hu/jatek/jatek-bonbon.html>

„Kétegyháza KOMP-ra száll!”

TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0027

PL:

8+2

5+5

9+1

Közös ellenőrzés után hasonló feladat a munkafüzetben: Mf. 29. oldal/ 2

5. Pótfeladatok:

Tankönyv: 43. oldal/ 3. 4.

IV. REFLEKTÁLÁS

Játék az oktató programokkal: Számolócska

„Kétegyháza KOMP-ra száll!”

TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0027

Környezetismeret

Érzékelhető tulajdonságok - A testrészek

Modulleírás

A modul célja

Az auditív memória fejlesztése hallott szöveg követésével, a tartalom megjelenítésével rajzban, a verbális kommunikáció fejlesztése.

Testrészek megnevezése különböző nyelven feladatlapok segítségével

Testrészekről szóló gyermek mondókák

45 perc

1. osztály

6–8 év, a későbbiekben differenciáltan az egyéni haladási tempónak megfelelően

Tágabb környezetben:

magyar nyelv és irodalom – a tanulási

képességek fejlesztése – beszédkészség, szóbeli szövegek megértése;

ember és természet – természettudományos

megismerés – tájékozódás az élő és élettelen természetről

Szűkebb környezetben:

a nagy és finommozgások koordinációja, saját test érzékelése

Ajánlott megelőző tevékenységek:

a testrészeket ismertető, megnevező mondókák, versek tanulása

Ajánlott követő tevékenységek: a testséma tudatosodását segítő feladatok, játékok

A hallott szöveg befogadása, a szövegtartalom követése. A tanulást segítő képességek: figyelem, emlékezet (auditív memória), gondolkodás.

Kulturált, figyelő magatartás a beszélgetőtárs felé, a beszédhelyzetnek megfelelő szóbeli kommunikáció

Időkeret

Ajánlott korosztály

Modulkapcsolódási pontok

A képességfejlesztés fókuszai

Ajánlás

A testrészek, az irányok tanulása, a saját testséma ismerete nem tantárgyspecifikus feladat. Matematika, anyanyelv, természetismeret és vizuális órákon is előkerül, más-más formában. Ebben a modulban a főfeladat bár a testrészek ismeretét is mélyíti, alapvetően a hallott szöveg értését, befogadását, a páros szóbeli kommunikációt és az auditív memóriát fejleszti.

„Kétegyháza KOMP-ra száll!”

TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0027

Értékelés

Az első feladatnál azonnali szóbeli korrekciót végezhet a pedagógus, ha szükséges, valamint fölmerheti, hogy a tanítványai hol tartanak az irányok és a testrészek nevének ismeretében, a főfeladat esetén ellenőrzésként tárlatot rendezünk párok közös munkáiból, s frontális megbeszéléssel értékeljük a munkát.

A feldolgozás menete

Az alábbi részletes leírás célja egyféle minta bemutatása. Nem kívánatos kötelező jellegű előírásnak tekinteni. A pedagógus legjobb belátása szerint döntsön a részletek felhasználásáról, módosításáról vagy újabb variációk kidolgozásáról.

I. Bemelegítő torna

Saját test vizsgálata, testrészek felismerése az irányok figyelembe vételével, kb. 8 perc

- A gyerekek az asztaluk mellett állnak, mozgással követik a tanító egyre gyorsabb tempóban adott utasításait. Az utasítások az irányok gyakorlását és a testséma fejlődését is szolgálják.
- Példák:

„Fogjátok meg jobb kézzel a bal térdeteket, bal kézzel a jobb fületeket. Most mindkét kézzel a bal bokátokat. Bal kézzel a jobb csuklókat! Jobb kézzel érintsetek meg a bal kézfejet...”

Érdekesebb a feladat, ha egy apró játék (kedvenc plüssállat, kisautó) van a gyerekek kezében, s ezt a játékot „küldjük” a különböző testrészekhez, megérinteni azokat.

Kiemelt képességek, készségek: a tanulási képességek közül – figyelem, gondolkodás, az irányfogalmak mélyítése, a hallott szöveg pontos értelmezése, nagy mozgások koordinációja.

II. Rajzjáték meg a kisiút!

- Közben az emberi test részeit soroljuk fel /németül, cigányul, románul/
- Német nyelven a testrészek bemutatása társaikon
- Szókártyák elhelyezése a képen

A párban kapott sematikus testrajz kiegészítése hallott információk szerint, kb. 10 perc

A gyerekek üljenek párosával. Ketten kapnak egy fénymásolt lapot, melyen egy egyszerű babatest-séma látható (1. számú melléklet).

- Mondjuk el a feladatot előre: egy kisiútról fogunk mesélni, figyeljék meg, hogy mit mondunk róla, mert a mese után le kell őt rajzolniuk a lapra.

Ajánlom, hogy a megfigyelhetőség kedvéért kétszer egymás után olvassuk fel a következőket (vagy egy hasonlót):

- *A szőke kisiúv vállán ül egy madár.*
- *Kék nadrág van rajta, a nadrágja a térdeinél lyukas.*

„Kétegyháza KOMP-ra száll!”

TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0027

- *Könyökvédői vannak.*
- *Az egyik csuklóján zöld karóra van.*
- *A fején piros sapka van.*
- *A nyakában csíkos sál lóg.*
- Adjunk egy pár percet arra, hogy a párosok megbeszéljék, hogy mire emlékeznek, s eszerint kiegészítsék a rajzot.

Olvasni már nagyon jól tudó gyerekeknek adhatnánk írásban is fenti mondatokat, de az auditív memória fejlesztése mindenkire jó hatással van.

Ellenőrzés tárlattal: rakjuk ki az összes rajzot a táblára, hívjuk közel a gyerekeket, kérdezzük meg, hogy mit szólnak a látottakhoz.

Kis beszélgetés után olvassuk fel újra a fenti néhány mondatot, és kérjük a gyerekektől, hogy figyeljék meg a saját rajzuk sikerét.

III. Külső tulajdonság megfigyelése

Minden ember teste egyformán épül fel, mégis minden ember különböző.

- Hogyan lehetséges ez?
- Feladat: Különböző népek gyermekeinek összehasonlítása képek alapján/roma és magyar/
- Termet, bőrszín, testalkat, arcforma...szerint

Kiemelt képességek, készségek: a hallott szöveg befogadása, a szövegtartalom követése. A tanulást segítő képességek: figyelem, emlékezet (auditív memória), gondolkodás. Kulturált, figyelő magatartás a beszélgetőtárs felé, a beszédhelyzetnek megfelelő szóbeli kommunikáció.

Mellékletek:

- Német mondóka
- Feladatlap

Ach, wie bin ich müde

Ach, wie bin ich müde,
ach, ich schlaf´gleich ein,
Doch es ist ja heller Tag,
wie kann ich müde sein!

Jetzt stampf´ich mit den Füßen,

Márki Sándor Általános Iskola, Kétegyháza

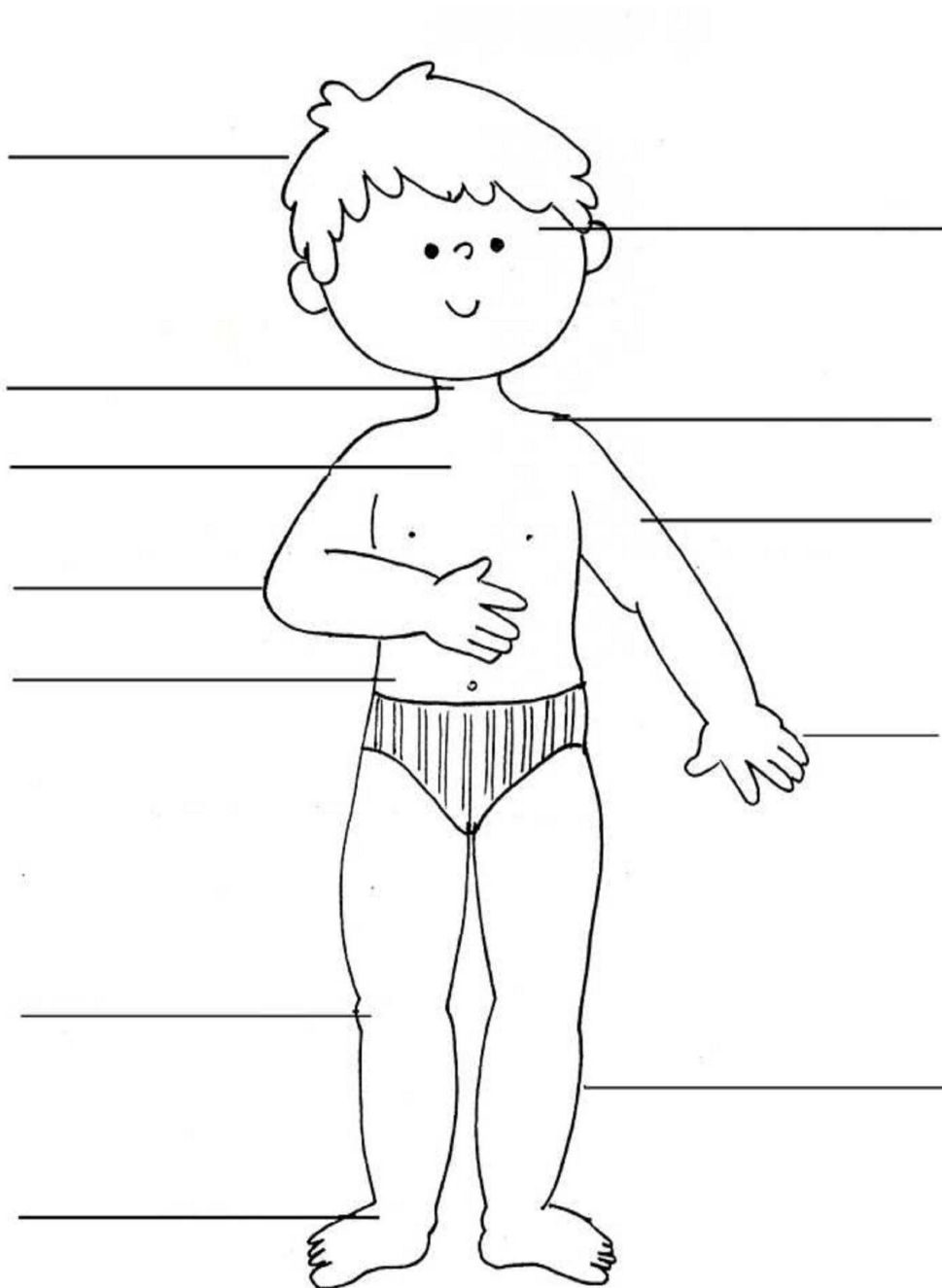
„Kétegyháza KOMP-ra száll!”

TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0027

und wackel mit dem Bauch,
Ich schüttel meine Schultern
und meine Hände auch.

Ich recke meine Arme,
die Beine machen´s nach,
Ich klatsche in die Hände,
nun bin ich wieder wach!

„Kétegyháza KOMP-ra száll!”

TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0027

Óravázlatok

2. osztály

Ének óra

Tanít: Hernádi Zsuzsanna

Óra anyaga: Backe, backe Kuchen c. német dal megtanulása

Ráhangelődés:

Énekes köszönés

Légzőgyakorlat

Rövid beéneklő gyakorlatok

Dalcsokor vagy énekes játékok ismétlése, gyakorlása

Hol jársz, hová mész

Anyám, édesanyám

Hajlik a meggyfa

Képességfejlesztő gyakorlatok:

Ritmikai □♪□□|♪□□♪|

Jelentésteremtés:

Daltanítás

Backe, backe Kuchen,

Der Bäcker hat gerufen!

Wer will gute Kuchen backen,

Der muss haben sieben Sachen:

Eier und Schmalz,

Butter und Salz,

Milch und Mehl,

Safran macht den Kuchen gel'! (gelb)

Schieb in den Ofen 'rein.

(Morgen muss er fertig sein.)

Backe, backe Kuchen,

der Bäcker hat gerufen,

hat gerufen die ganze Nacht,

(Name des Kindes) hat keinen

Teig gebracht,

kriegt er auch kein' Kuchen.

(A német gyerekdal a kalács-süteménysütésről szól, hogy mi kell hozzá és csatlakozik hozzá egy játék is, amiben néven kell nevezni, hogy ki nem kap a süteményből)

„Kétegyháza KOMP-ra száll!”

TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0027

- Először tanítói bemutatás
- Megbeszéljük, hogy miről szól a dal
- Mindenki megkapja a dalt lapon is, amelyen szerepelnek az ismeretlen szavak és a teljes fordítás is. (Több szót már ismernek a németórákról)
- Ezután közös daltanulás- először csak dúdolnak, majd ütemet tapsolnak, végül velem éneklük a dalt, többször is egymás után, különféle variációkban.(csak fiúk-csak lányok- egyik padosor- másik padosor stb.)
- Ezután mindenki kap lapot és a feladat- rajzolják le miről szól a dal- közben énekeljük a dalt is. (figyelemmegosztás gyakorlása)

Reflektálás

Osztályra, csoportra, egyénre szóló értékelés

„Kétegyháza KOMP-ra száll!”

TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0027

Rajz óra

Tanít: Hernádi Zsuzsanna

Óra anyaga: Multikulturális nevelés, mások-máság elfogadása a mesén-zenén keresztül

Ráhangelődés:

Kép kivetítése Micimackóról és a barátairól

Beszélgetés a képről- szereplők megnevezése, leírása- mások kívül –belül és mégis barátok
Mítől lehetnek mégis barátok?

Számít-e az, hogy valaki más, attól lehet-e még a barátod?

Halász Judit-Bródy János: Micimackó és barátai c. dal meghallgatása

Jelentésteremtés:

Feladat:

Rajzold le azt, ami neked erről a képről, a dalról, a beszélgetésről eszedbe jutott.

Milyen élményed van ezzel kapcsolatosan?

Milyen érzéseket, gondolatokat indított el benned az óra eleji kép, dal, beszélgetés?

Használhatsz festéket, zsírkkrétát, színes ceruzát vagy filctollat is.

Ha úgy érzed, nyugodtan írd a rajzodhoz kommentárokat, megjegyzéseket.

Reflektálás:

„Kétegyháza KOMP-ra száll!”

TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0027

Órai munkák értékelése
Eszközök elpakolása, tanterem rendezése

„Kétegyháza KOMP-ra száll!”

TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0027

Természetismeret

Témakör: Az életmód kérdései, nemzetiségek egyedi jellegzetességei, értékei

Tanít: Hernádi Zsuzsanna

OKTATÁSI CÉL:

1. Mivel ez lesz a témakör fejezetnyitó órája, ezért az elkövetkező órákra is fel kell kelteni az érdeklődést, őszinte, beszélgető, vitázó hangnem kialakítását kell elérni!
2. Életmódja mindenkinek van. Sok az azonosság, de mindannyian mások vagyunk - még családon belül is.
3. Tolerancia, a másság elfogadása

Elsajátítandó fogalmak:

életmód és szinonimái, másság, nemzetiségek (német, román, cigány), tolerancia, érték

Az óra jellege:

Témanyitó óra. Tanulói és tanári elbeszélések, személyiségfejlesztő, didaktikai céllal.

I. BEVEZETÉS

Régebbi korok életmódjai pl.: a vallásos középkori, vagy nagymamáink kora
tanári közlés

Szükségletek, igények is úgy változtak, ahogy a társadalom, a gazdaság, a kultúra is változott, differenciálódott.

tanulói vélemények

Hogyan éltek régen az emberek?

Kinek meséltek régi történeteket a nagyszülei?

beszélgetés, elbeszélés, adatgyűjtés, feldolgozás

Kinek mi számít értékes életnek?

fogalommeghatározás

II. A TÉMA KIFEJTÉSE

1. Mit is jelent az életmód?

Az egyének, családok, nagyobb társadalmi csoportok életmódja a rájuk jellemző tevékenységek alapján különül el.

házi praktikák, a tanultak felidézése, népszokások, vallás

2. A szükségletek, igények különbözősége

- belénk nevelt szokások
- hagyományok
- célszerűség vezérelte szokások
- érzelmi indíttatású cselekvések
- cselekvési indítékok

tanulói analízis, példák

A tradíciók ereje ma is hat az egyéni életmódokra. A nemzeti identitás megőrzéséhez máig fontos elemek a közösségileg szabályozott életmódok.

Modern társadalmak - az életfeltételek differenciálódtak

„Kétegyháza KOMP-ra száll!”

TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0027

társadalomismeret – dilemmák, tanári közlés, vita, meggyőzés

Melyik 3 nagy nemzetiség él egymás mellett Kétegyházán?

táblai vázlat

Tudod-e, hogy te melyikhez tartozol?

csoportmunka

Mik a fő jellemzőik? (képek bemutatása, a hét történéseinek felelevenítése, ételek, ruhák, zászlók, versek mesék stb.)

szókeresés

HÁZI FELADAT

vagy: Gyűjts adatokat a környezetemben erről a 3 nemzetiségről, tárgyakat, képeket, cikkeket, történeteket stb.

vagy: Esszé írása a saját szintjükön

III. Összegzés, értékelés

Hogy milyen lesz az életünk, sok mindentől függ, de magunkon is, hisz sorsunkat magunk formáljuk.

Kinek és miért nincs igaza? - vita

Az osztály téma iránti érzékenységének értékelése:

- frontális
- egyéni

„Kétegyháza KOMP-ra száll!”

TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0027

Olvasás

Tanít: Hernádi Zsuzsanna

Tananyag: Andersen: A rút kiskacsa c. meséjének feldolgozása

Cél: Szövegértés gyakorlása-értő olvasás fejlesztése, Máság témakörének kibontása, Személyes élmények megfogalmazása, Mondatalkotás, Csoportmunka-kooperatív módszerek alkalmazása

Bevezető szakasz-ráhangelődés	Ma Andersen egyik meséjével fogunk foglalkozni. Milyen meséket olvastatok, hallottatok már tőle? Képek mutatása a mesékről (segítségképpen) és Andersenről. A mai mese főszereplője egy állat? Melyik állatról lehet szó? Hattyú képe földarabolva, csoportmunkában rakják ki a gyerekek és ragasszák fel és írják a lapra az állat nevét. Mit tudunk a Hattyúról- képek mutatása és néhány tulajdonságának gyűjtése és atáblára a képe mellé kirakása. (madár, tojást rak, költöző madár, párvalasztása stb.)
Fő szakasz	A mese felolvasása. Előtte néhány kérdés feltevése, amire a gyerekektől a mese meghallgatása után megkérdezzük a választ. Kik a szereplők? Milyen évszakban játszódik a történetet? Miért közöcsítették ki a kacsák? Milyen állat volt valójában a rút kiskacsa? A mese meghallgatása után beszélgetés kezdeményezése: Milyen érzés lehetett a rút kiskacsának, hogy mindenki kinézte, megalázta? Voltál-e már ilyen helyzetben? Hogyan érezted magad? Csoportmunka- Készítsetek plakátot a rút kiskacsa meséjéből, emeljétek ki azokat a dolgokat, amelyek szerintetek nagyon fontosak voltak a mesében.
Befejező-lezáró szakasz	A plakátok értékelése- szóvivők kijelölése csoportonként, minden csapat elmondja hogy mit és miért rajzolt. Utána közösen értékelnek a csoportok, a sajátjukon kívül minden csoport munkáját 5 mosolygó smiley-val jutalmazhatják.

Hans Cristian Andersen: A rút kiskacsa

De szép is volt azon a nyáron a határ! Sárgultak a búzatáblák, a zab még zölden bólogatott, a kaszálókon petrencékbe hordták a szénát; piros lábú gólyák lépdeltek méltóságteljesen a réteken, és egyiptomi nyelven kerepeltek - ez volt az anyanyelvük. A gabonaföldeket, kaszálókat sűrű erdők övezték, s az erdők ölen mély vizű tavak csillogtak. Szép volt, nagyon szép volt a határ!

Mély árkokkal körülszegett, régi udvarház melengette öreg falait a napsütésben. Környékét fölverte a lapu, falai tövétől az árkok széléig kedvükre nőttek-terpeszkedtek az óriási lapulevelek; egy-egy magasabb bokor alatt kényelmesen megállhatott volna egy kisgyerek.

Márki Sándor Általános Iskola, Kétegyháza

„Kétegyháza KOMP-ra száll!”

TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0027

Ez a zöld sűrű valóságos rengeteg erdő volt annak a kacsának, amelyik itt ült a fészken, hogy tojásait kiköltse. Sokáig kellett melengetnie a tojásokat, s a kacsá sokat unatkozott: vendég ritkán vetődött el hozzá, a társai meg az árkok vizében bukdácsolnak, nem szívesen totyogtak ki a szárazra, hogy a világ folyásáról társalogjanak vele a lapulevelek alatt.

Egy nap aztán föl pattant az első tojáshéj, utána a második, s a többi. "Sip-sip!" - örültek meg a világnak a fiókák, s kigombolyodtak a tojásból, mint megannyi megelevenedett tojássárgája. - Háp-háp! - az öreg kacsá csak ennyit mondott. A kiskacsák ott nyüzsögtek körülötte, kíváncsian nézték a lapulevelek zöld sűrűjét, s az anyjuk hagyta, mert a zöld szín jót tesz a szemnek.

- Ó, micsoda óriási nagy a világ! - álmélkodtak a kicsinyek; persze itt már másképp érezték magukat, mint benn a szűk tojásban.

- Azt hiszitek, ez az egész világ? - kérdezte az anyjuk. - A kert túlsó fele is hozzátartozik, de még a pap földje is. De ott még én se jártam. No, megvagytok-e valamennyien? - Kinyújtotta a nyakát, és végignézett a kis seregen. - Dehogyan vagytok, hiszen lám, a legnagyobbik tojás még ott hever a fészeken. Jaj, meddig melengessem még? Most már igazán unom! - De mit tehetett, visszaült a tojásra.

- Hogy vagyunk, szomszédasszony? - kérdezte egy öreg kacsá, aki látogatóba jött hozzá.

- Annyi bajom van ezzel az egy tojással - panaszkodott a kacsá. - Nem győzöm kivárni, hogy felpattanjon. Hanem nézd meg a többit! Soha életemben nem láttam külön kiskacsákat. Egytől egyig arra a semmirekellő apjukra ütöttek. Még csak el se jött hozzám.

- Hadd látom azt a csökönyös tojást! - mondta a kacsané. - Alighanem pulykatojás, nekem elhiheted! Én tudom, mert egyszer én is megjártam. Pulykatojásokat költöttem ki, s mennyit vesződtem a kicsinyekkel! Mert a pulyka mind retteg a víztől. Nem mentek azok a vízbe, se szép szóra, se parancsra! Mutasd csak azt a tojást! Hát ez bizony pulykatojás! Hagyd csak itt a fészeken, s inkább a többit tanítsd úszni.

- Még elüldögelek rajta egy kicsit - mondta a kacsá -, most már nem hagyom itt, ha már ennyit melengettem.

- Ahogy tetszik! - mondta az öreg kacsané, azzal eltotyogott.

Végre-végre megpattant a nagy tojás héja. - Pip, pip! - sipogta a fióka, és kikászálódott a nagyvilágra. Milyen rút volt szegény, és milyen nagy! Az anyja jól szemügyre vette. "igen nagy ez kacsának - gondolta magában. - Egészen más, mint a többi. Kispulyka volna? Majd elvállik mindjárt, gyerünk csak a vízhez! Úsznia kell, ha másképp nem, hát magam lököm bele!"

Verőfényes, szép idő volt másnap, a lapulevelek közé betűzött a napfény. A kacsá lerándult kicsinyeivel a vizesárok partjára. Zsupsz! - már bele is csobbant a vízbe. A kiskacsáknak nem kellett sok biztatás, vígan loccsantak utána; a víz összecsapott a fejük fölött, de nyomban fölbukkantak, és úgy úsztak, hogy gyönyörűség volt nézni: a lábuk magától gyúrta a vizet; mind jól érezte magát benne. És a rút kiskacsá is ott lubickolt közöttük.

- Mégsem pulykafi ez - mondta a kacsá -, lám, milyen pompásan evez, és milyen szépen tartja a nyakát! Hiába, az én vérem! Ha jobban megnézem, egészen takaros formájú. Háp-háp! Gyertek hát, hadd mutatom meg nektek a világot! Be kell mutatkoznotok a réceudvarnak, de mindig mellettem maradjatok, nehogy rátok taposson valaki. Különösen pedig a macskától óvakodjatok.

Elvezette hát őket a réceudvarba. Ott éppen hangos csetepaté volt: két récecsalád összemarakodott egy halfejen, amit végül is a macská kaparintott meg.

- Látjátok, ilyen a világ sora! - mondta oktatón a kacsá, és megvakarta a csőre tövét, mert maga is nagyon megkívánta a halfejet. - No, szedjétek a lábatokat, menjetek oda ahhoz az

„Kétegyháza KOMP-ra száll!”

TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0027

öreg kacsahölgyhöz, és hajoljatok meg szépen előtte. Ő a legelőkelőbb az egész udvarban: spanyol származású, azért olyan kövér, s nézzétek, piros rongyot visel a lába szárán. Ez rendkívül nagy kitüntetés, nem is kívánhat többet egy kacsá; azt jelenti, hogy vigyáznak rá, azt akarják, hogy ember, állat mind megismerje. Sipogjatok neki illedelmesen, s a lábatok fejét kifelé rakjátok! A jól nevelt kiskacsa nem rakosgatja csámpásan a lábát, úgy jár, ahogy a szüleitől tanulta, így ni! Hajtsatok szépen fejet, és mondjátok: "Sip!"

A kicsinyek szót is fogadtak; az udvar népe mind őket szemlélgette, aztán megmondták, amit gondoltak: - Még ez hiányzott! Nem vagyunk elegen, most ezek is a nyakunkra jönnek! Hát az meg miféle, az a rút jószág? Ezt már nem tűrhetjük! - Egy kacsá mindjárt neki is ugrott, és megcsípte a nyakát.

- Ugyan, hagyjátok! - védte az anyja. - Nem vét ez senkinek!

- De nagyobb, mint más becsületes kiskacsa, és rút is! Ezért bizony verést érdemel! - kiáltotta az indulatos kacsá.

- Olyan szép a többi fiókád! - mondta a piros kapcsá kacsahölgy. - Takarosak és jó növésűek. Csak ez az egy ilyen szerencsétlen formájú. A legjobb volna, ha újra kikölnéd.

- Azt nem lehet, kegyelmes asszonyom - felelte a fiókák anyja. - Rút kis jószág, az igaz, de jólelkű teremtés, úszni meg éppen úgy úszik, mint akármelyik, sőt, bátor vagyok kijelenteni, hogy még különbül. Remélem, majd kikupálódik, vagy kisebb lesz idővel; túlságosan sokáig kuporgott a tojásban, azért ilyen formátlan. - Csőrével egyenesre igazította a rút kiskacsa nyakát, és anyai gonddal rendezgette a pihéit. - Különben is, gácsér - folytatta -, hát nem olyan fontos, hogy szép legyen. Erős legény lesz, úgy nézem, megállja majd a helyét az életben.

- A többi kicsinyed takaros - mondta kegyesen az előkelő kacsá. - Éreztétek hát otthonosan magatokat, és ha véletlenül halfejet találtok, elhozhatjátok nekem.

De a szegény kiskacsát, amelyik utolsónak bújt ki a tojásból, szünetlen csípték, rúgták, tépázták és csúfolták a többiek, nemcsak a kacsák, de még a tyúkok is. "Túlságosan nagy!" - vélte mindenki; a pulykakakas meg, aki sarkantyúval jött a világra, és legalábbis császárnak képzelte magát, földuzmaszkodott, mint egy dagadó vitorla, nekirontott a rút kiskacsának, és olyan dühösen hurukkolt, hogy belekékült a vörös bőrlebernyege. A szegény kiskacsa azt se tudta, hová legyen ijedtében, de meg búsult is, amiért olyan rút, hogy az egész baromfiudvar őt csúfolja.

Így telt el élete első napja. A többi még keservesebb lett. A szegény kiskacsát mindenki üldözte, még a tulajdon testvérei sem állhatták, s ha szóltak hozzá, csak így: - Bárcsak elvinne a macska, te utálatos szerzet! - Az anyja se volt jobb hozzá: - Ő, csak már ne látnalak! - A kacsák csípték, a tyúkok vágták, még a szolgáló is rúgott rajta egyet, valahányszor etette az aprójószágot.

Egy nap aztán nem bírta tovább a szerencsétlen kiskacsa, nekifutott a világnak, s átröppent a kerítésen. A kerten túl, a bokrosban ijedten rebbentek szét közeledtére az apró madarak. "Még ők is megrémülnek tőlem, olyan rút vagyok" - gondolta a szegény kiskacsa, és szégyenletében lesütötte a szemét, de azért csak szaladt tovább. Így ért el egy sűrű nádasba, ahol vadkacsák tanyáztak. Meghúzódott a nád között, és elcsigázottan pihent egész éjszaka. Nagyon fájt a szíve.

Reggel, mielőtt a vadkacsák szárnyra keltek volna, jól szemügyre vették az idegent.

- Hát te miféle szerzet vagy? - kérdezték tőle; a kiskacsa jobbra-balra köszöngött, illedelmesen, ahogy az anyja tanította.

- Fertelmes rút vagy! - mondták meg kereken a vadkacsák. - Szerencséd, hogy nekünk mindegy. Csak nehogy beházasodj a családunkba!

„Kétegyháza KOMP-ra száll!”

TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0027

Szegény, rút kiskacsának esze ágában sem volt házasodni, beérte annyival, hogy tanyát verhetett a nád között, s ihatott a láp vizéből.

Már két napja tanyázott a nádasban, amikor elébe állt két vadgácsér; nemrég bújhattak ki a tojásból, mert igen hetyke legények voltak.

- Ide süss, pajtás! - szólították meg a rút kiskacsát. - Olyan csúf vagy, hogy szinte tetszel nekünk! Állj be közénk, vándorolj velünk. Nem messze innen van egy másik nádas, ahol szemrevaló kis vadlibuskák lubickolnak. Kisasszony valamennyi, s olyan szépen tudják mondani: "Gi-gá-gá!" Ott talán szerencséd akadhat, ha még olyan csúnya vagy is!

- Durr! Durr! - dördült valahol a közelükben, s a két hetyke kiscácsér holtan fordult bele a vízbe; pirosra festették a vérükkel. - Durr! Durr! - hangzott újra, s a vadludak népes csapatban menekültek föl a magasba. Aztán újra eldördült a rémséges hang. Vadászat volt a vidéken; a vadászok körülcserkészték a nádas, néhányan meg lesből lőttek a víz fölé hajló füzek ágai közül. Felhőkben gomolygott a löpor kék füstje, megakadt a sűrű lomb között, aztán rátespedt a vízre; vizslák caplattak az iszapban, törték a nádat, a sást, szimatoltak. A szegény kiskacsa iszonyúan megijedt, rémülten forgatta a fejét, s éppen a szárnya alá akarta dugni, amikor egy irdatlan nagy kutya termett előtte. Hosszan lógatta vörös nyelvét, rémítően villogtatta a szemét, az ínyét felhúzta; már-már fogai közé ragadta a kiskacsát. De aztán, mintha hirtelen mást gondolt volna, megfordult és otthagyta.

- Ó, hála istennek! - lélegzett föl a kiskacsa. - Úgy látszik, olyan rút vagyok, hogy még a kutya is átall a fogai közé kapni.

Most már megnyugodott, nem moccant, míg a feje fölött sörét kaszálta a nádat, és lövések döreje verte föl a vidéket.

Csak estefelé ültek el a félelmetes hangok. A szegény kiskacsa még mindig nem mert mozdulni, órákig gubbasztott a nád sűrűjében, míg végre előmerészkedett. Akkor aztán futásnak eredt, ahogy csak a lába bírta, menekült a nádasból. Nekivágott a réteknek-mezőknek, de olyan vihar érte utol, hogy alig bírt vánszorogni.

Estére mégis elért egy rozzant kis parasztházikóhoz. Olyan volt az a kis ház, hogy a falai csak azért álltak, mert még nem tudták elhatározni, merre dőljenek. Úgy dühöngött a szél, hogy a kiskacsa leült a farkára, s a földhöz támaszkodott, nehogy elröpítse a vihar. Ahogy ott várta a szél szelídülését, elnézte a rozzant viskót: látta, hogy az ajtaja kifordult az egyik sarokvasból, s a résen éppen besurranhatna a házba. Úgy is tett.

A rozoga házikóban egy öreganyó éldegélt kandúrjával meg tyúkjával. A kandúrnak - akit az anyóka fiacskámnak nevezett - sokféle tudománya volt: föl tudta görbíteni a hátát, tudott dorombolni; még szikrát hányni is, ha visszajáról simogatták a hátát. A tyúk csak arról volt nevezetes, hogy kurta kis lába volt, s ezért az anyóka kurta lábú tyúkocskámnak becézgette. Igaz, ennek is volt egy tudománya: szép nagy tojásokat tojt; az anyóka úgy szerette, hogy édes gyermekét se szerethette volna jobban.

A háznép csak reggel vette észre a kis jövevényt. A macska hangos dorombolással, a tyúk kárálással jelezte, hogy idegen van a házban.

- Mi az? - tekingetett körül az anyóka. Aztán meglátta a kiskacsát, de mert gyöngé volt a szeme, úgy látta, hogy egy szép, hízott kacsa tévedt a házába. - Ez aztán a szerencse! - örvendezett. - Most majd lesz kacsatojás a háznál. Ha ugyan nem gácsér. No, majd megtudjuk.

Három hétig leste a kiskacsát, de az bizony nem tojt. A házban a kandúr volt az úr, a tyúk pedig a gazdasszony. Ez volt a szavuk járása: "Mi ketten meg a világ másik fele!" Mert hát azt hitték, hogy ők a világ egyik fele, mégpedig a jobbik. A kiskacsa úgy vélte, hogy nem egészen ez az igazság, de a tyúk mindig letorkolta:

„Kétegyháza KOMP-ra száll!”

TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0027

- Tudsz tojni?

- Azt bizony nem!

- Akkor fogd be a csőrödöt.

A kandúr meg azt kérdezte tőle:

- Föl tudod-e görbíteni a hátadat? Tudsz-e dorombolni meg szikrát hányni?

- Bizony azt sem!

- Akkor ne ellenkezz az okosabbakkal!

A kiskacsa hát behúzódott a sarokba, és ott búslakodott. Maga sem tudta, mi ütött belé: egy napon igen megkívánta a friss levegőt meg a napfényt; víz után vágyakozott, úszni szeretett volna. Addig-addig sóvárgott, míg végül kiöntötte szívét a tyúknak.

- Mi bajod? - ámult el a tyúk. - Már belehibbantál a semmittevésbe! Tojjál tojást, vagy tanulj meg dorombolni, meglátod, kigyógyulsz a bolondságaidból!

- De mikor olyan nagyszerű úszni! - áhítozott a kiskacsa. - Milyen felséges érzés, amikor a víz összecsap a fejem fölött, aztán újra fölbukkanok!

- Nagy élvezet lehet, mondhatom! - mondta kicsinylően a tyúk. - Alighanem megháborodtál. Kérdezd csak meg a kandúrt, ő a legokosabb állat a világon. Kérdezd meg, szeret-e úszkálni, vízben lubickolni? Magamról nem is beszéllek, de kérdezd meg az úrnőket, az anyókat, akinél aztán csakugyan nincs okosabb a földön, örömet lenné-e az úszkálásban, meg hogy a hullámok összecsapjanak a feje fölött?

- Nem, ti nem érthettek meg engem! - sóhajtotta a kiskacsa.

- Ki ért meg akkor, ha mi sem? Talán okosabbnak képzeled magad a kandúrnál meg az anyókánál, hogy magamról ne is beszéljek? Verd ki a fejedből ezeket az ostobaságokat, s köszönd meg a teremődnek, hogy ilyen jó helyre vezérelt! Itt meleg szobád van s olyan társaságod, hogy elég bölcsességet tanulhatsz. De te hetet-havat összehordasz, mondhatom, nem könnyű boldogulni veled! Nekem elhiheted, hogy jóakaród vagyok; megmondom az igazságot, ha neked rosszul esik is. Ilyen az igazi jó barát. Hát igyekezz; tanulj meg tojást tojni, szikrát hányni, vagy legalább dorombolni!

- Inkább kimennék a messzi világba - mondta sóvárogva a kiskacsa.

- Hát csak eredj, ha nincs maradásod! - mérgesedett meg a tyúk.

Neki is vágott a kiskacsa a messzi világnak; sok vízen úszkált, kedvére bukdácsolhatott, a többi állat békében hagyta, mert olyan igen rút volt. Megérkezett az ősz, csupa rozsdá meg arany lett az erdő, szél markolt a levelekbe, és megforgatta őket a levegőben. Odafönn a magasban egyre hidegebb lett, jégzemek, hópihék nehezítették a szürke felhőket, s egy palánk tetején gyászos hangon kiáltotta egy holló: "Kár! Kár!" Aki hallotta, végig szaladt a hideg a hátán. Komor lett a messzi világ a szegény kiskacsa körül.

Egy este csodálatos színekben bukott le a nap, s a rózsás fényben egy sereg pompás, nagy madár szállt föl egy bokrosból. A kiskacsa még sohasem látott efféle madarakat: ragyogó fehér volt a tolluk, a nyakuk karcsú és szépen ívelő - hattyúk voltak. Különös volt a hangjuk is, az is, ahogy meglendítették karcsú szárnyukat, és szálltak a hideg ég alól meleg ég alá, tengerek partjára. Magasan repültek, igen magasan, s a rút kiskacsát különös érzés járta át, szédelegve forgott a vízben, nyakát nyújtogatta a pompás madarak után, s felrikoltott, de olyan furcsa hangon, hogy maga is megrémült tőle.

Nem tudott másra gondolni, csak a ragyogó tollú, boldog madársereg; amikor eltűntek a szeme elől, lebukott a mélybe, s amikor felmerült, egészen különös érzések kerítették hatalmukba. A nevüket sem tudta azoknak a madaraknak; azt se sejtette, hová repültek, mégis úgy megszerette őket, mint még senkit a világon. Nem irigyelte őket, hogy is vágyakozhatott

„Kétegyháza KOMP-ra száll!”

TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0027

volna arra, hogy hasonló legyen hozzájuk! Hiszen azzal is beírta volna a szegény, rút kiskacsa, ha a baromfiudvar népe megtűri!

Aztán lehullott a hó, beköszöntött a hideg-hideg tél. A kiskacsának szakadatlan úszkálnia kellett, hogy be ne fagyjon körülötte a víz, de a lék, ahol úszkált, minden éjjel keskenyebb lett. Olyan kemény hideg volt, hogy a jég ropogott, mint az üveg, s a kiskacsa már a lábával törögte a lék vékony jéghátyáját. A végén minden ereje elhagyta, s belefagyott a jégbe.

Másnap reggel egy paraszt ment arra, meglátta, fabocskorával föltörte a jeget, és hazavitte a kiskacsát a feleségének. Ott a melegben aztán feléledt a dermedt kis jószág.

A gyerekek játszani akartak vele, de a kiskacsa azt hitte, hogy ők is bántani akarják, riadtan fölroppent, de egyenesen a tejes köcsögbe esett, és szétloccsantotta belőle a tejet. Az asszony sápítózott, összecsapta a kezét; a kiskacsa akkor a vajasbödönbe röpült ijedtében, onnan a lisztesszusékba, s újra ki. Ó, istenem, milyen tépázottan került elő! Az asszony mérgesen vágta utána a piszkavasat, a gyerekek egymás hegyén-hátán rohantak, hogy megfogják, kacagtak és visongtak; szerencse, hogy az ajtó nyitva volt, s a szerencsétlen kiskacsa kimenekülhetett a bokrok alá, a frissen esett hóba. Ott kimerülten leroskadt.

Nagyon szívfájdító volna elmondani, mennyi ínség meg nyomorúság jutott azon a kemény télen a szegény rút kiskacsának!

Aztán végre kisütött a jó meleg nap, pacsirta szántotta az eget - tavasz volt! A kiskacsa ott feküdt a nád között, ahol tanyát vert.

Egyszerre csak kiterjesztette a szárnyát, és suhogva fellendült a magasba repült! Még magához sem tért, egy pompázó kertben találta magát, ahol almafák virultak, orgonabokrok illatoztak, s hosszú, zöld ágait kanyargó patak vize fölül nyújtották. Milyen szép, milyen üde volt itt a tavasz!

A vízre hajló ágak közül három gyönyörű hattyú siklott elő; hófehér tolluk halkán zizegett, s könnyedén ringatóztak a patakban. A rút kiskacsa tudta már a pompás madarak nevét, s most nagyon megsajdult a szíve.

- Leszállok közétek, királyi madarak! Azt se bánom, ha halálra vagdaltok, amiért ilyen rút létemre közétek merészkedtem! Inkább ti öljetek meg, mint kacsák csípjenek, tyúkok vágjanak, szolgáló rugdosson, vagy a kegyetlen tél végezzen velem! - Azzal letelepedett a patak vizére, s a hattyúk felé úszott. Azok észrevették, és sietve siklottak elébe. - Csak öljetek meg! - mondta a szegény kiskacsa, és fejét a víztükörrre hajtotta, úgy várta a halált. De mit pillantott meg a tiszta vízben? Nem a hajdani idomtalan, sűrű tollú, rút kiskacsa képét, hanem egy pompás, gyönyörű hattyúét - tulajdon képe mását.

Ha valaki hattyútojásból kel ki, hattyú marad, ha baromfinép között nevelődik is!

Most már örült a hattyú, hogy annyi bajt és nyomorúságot ért; így tudta igazán értékelni a boldogságot. Hattyútársai körébe gyűltek, gyöngéden simogatták csőrükkel.

Gyerekek szaladtak a kertbe, morzsát meg búzát vetettek a vízbe, s a legkisebb így kiáltott fel:

- Nézzétek, új hattyú! - És a többiek vele örvendeztek: - Új hattyú érkezett! Tapsoltak, ugráltak örömben, futottak apjukért, anyjukért, fehér kenyeret meg kalácsot szórtak a vízbe, és azt hajtogatták:

- Ez a legszebbik, ez az új. Olyan fiatal és olyan gyönyörűek a hófehér tollai!

És az öreg hattyúk fejét hajtották a hajdani rút kiskacsa előtt.

A fiatal hattyú azt se tudta, hová legyen a nagy megtiszteltetéstől. Fejét a szárnya alá dugta, úgy megszegyenítette a dicséret. Boldog volt, nagyon boldog, de mégsem fuvalkodott fel, mert a jó szív sohasem kevély. Arra gondolt, mennyit üldözték és csúfolták, most pedig mindenki a szépséges madarak legszebbikének mondja. Az orgonabokor ágai lehajoltak hozzá, megsimogatták; melegen, nyájasan sütött a tavaszi nap, s a fiatal hattyú szíve

„Kétegyháza KOMP-ra száll!”

TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0027

csordultig telt örömmel. Megrázta finom tollait, karcsú nyakát magasra emelte, s forró hálával mondta:

- Álmodni sem mertem volna ennyi boldogságról, amikor még rút kiskacsa voltam!

„Kétegyháza KOMP-ra száll!”

TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0027

Óravázlatok

3. osztály

MODULLEÍRÁS

Tantárgyak: magyar irodalom, természetismeret

Időkeret: 2x45 perc

Cél: Az összetartozás, kirekesztettség, másság megfogalmazása az élővilág szűrőjén keresztül.

A kompetencia fejlesztés fókuszai:

- személyes: önkifejezés, önbizalom, önállóság
- kognitív: logikai képesség, rendszerező képesség, alkotó képesség, problémamegoldó képesség
- szociális: konszenzus, alkalmazkodás, elfogadás, türelem, szabálykövetés

MODULVÁZLAT

Ráhangelődés	A tevékenység célja	Munkaformák	Eszközök, mellékletek
Parkrendezés: parkosítsuk be az osztályt! Állatok fel tetszőlegesen választott csoportokban, párban és egyedül is meg lehet jeleníteni egy-egy növényt. Ha minden növény elfoglalta a helyét, maradjunk csendben egy pillanatra! Üljetek le! Milyen érzés volt növénynek lenni egy parkban? Hiányzott-e belőle valami? (Állatok, emberek.) 5 perc	Együttműködés öröme, együttlét öröme, önkifejezés, pontos kifejezés igény	Csoportmunka Frontális osztálymunka-megbeszélés	:
Költs el egy húszast! A képek közül a gyerekek kikeresik a borókát, a vadrózsát, a csalánt, a hársfát, a feketebodzát és a kamillát. Mindenki kap egy lapot, melyeken szerepelnek ezek a növények. Az lesz a feladat, hogy „költsenek el” közös megegyezéssel 20 korongot csoportonként,	Másik véleményének elfogadása Konszenzus Szóbeli kifejezőképesség Figyelem	Kooperatív tanulás- „Költs el egy húszast!” Frontális osztálymunka-csoportbeszámoló	Feladatlap a „Költs el egy húszast!”-hoz, képek, színes korongok a matematika dobozból

„Kétegyháza KOMP-ra száll!”

TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0027

<p>aszerint, hogy melyik növényt választanák legszívesebben, melyiket legkevésbé. Fontos, hogy minden csoporttag véleményét figyelembe vegyék! 5 perc</p> <p>I Visszajelzés: Minden csoportból számoljon be valaki arról, hogyan döntöttek! A táblánál a képek alatt összesítsék a csoportok értékelését, melyik növény a legkedveltebb, melyik a legkevésbé. „Melyiket választották legtöbben? Miért? Legkevésbé? Miért? Hogyan érezheti most magát a csalán (ha ő kapta a legkevesebb pontot)? Most majd jobban megismeritek ezeket a növényeket, és így ehet, hogy megváltozik a véleményetek róluk.” 10 perc</p>	<p>Másik választásának tiszteletben tartása Érzelmei megfogalmazása</p>		
<p>Megfigyelés, tulajdonságok A csoportok ezek közül a növények közül választanak egyet. A választott növényről gyűjtenek információkat: utánanéznek növényhatározóban, tankönyvekben, megvizsgálják a valódi növényt az adott szempontok szerint. A megfigyelési szempontokat minden csoport a feladatleírással együtt borítékban kapja meg. 10 perc</p>	<p>Türelem egymással szemben Alkalmazkodás</p>	<p>Csoportmunka</p>	<p>Megfigyelési szempontok Képek Növényhatározók, kézikönyvek, növények</p>
<p>Értékelés: Minden csoport kirakja a plakátját. „Álljatok fel és nézzétek meg egymás munkáját, olvassátok</p>	<p>Dicséret Társak pozitív megerősítése Szóbeli kifejezőkészség</p>	<p>Kooperatív tanulás- képtárlátogatás</p>	<p>Gyurmaragasztó</p>

„Kétegyháza KOMP-ra száll!”

TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0027

el figyelmesen!” Minden csoport egy másik csoport munkájáról beszéljen: „Mit tudatok róla? Mi tetszik benne? Mit tartasz ötletesnek? Jól áttekinthető-e?” 15 perc			
Lezárás: „Költs el egy húszast ismét!” a gyerekek megismétlik a növények értékelését. „Most melyiket választanátok? Beszéljétek meg! A csoportok számoljanak be, írjuk a táblára! Indokoljátok döntésüket a csoportok!” 15 perc	Konszenzus Elfogadás	Kooperatív tanulás-„Költs el egy húszast!”	Korongok
A gyerekek körben ülnek, egy előre megadott mondatot kell befejezniük: Az tetszett a mai órán, hogy...	Szóbeli kifejezőképesség Önkifejezés	Frontális osztálymunka-beszélgető kör	

Papné Regős Ildikó

„Kétegyháza KOMP-ra száll!”

TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0027

Óravázlatok

4. osztály

Multikulturális nevelés ének-zene órán

Tanítási cél:

- *oktatási cél:*
 - Betekintés a német, roma, és román népzenei kultúrába
 - Német és román népdal megtanulása
- *képzési cél:*
 - A dallam és ritmusérzék fejlesztése
 - Belső hallás fejlesztése
 - Zenehallgatás
 - Emlézőképesség, memória fejlesztése
 - Improvizációs készség fejlesztése
 - Szövegalkotási képesség fejlesztése
- *nevelési cél:*
 - Tolerancia, együttműködő képesség
 - Fegyelmezett frontális munkára való nevelés
 - Fegyelmezett csoportmunkára való nevelés

Didaktikai feladat:

Új anyag elsajátítása

Munkaformák:

Frontális, csoportmunka

Idő	Óra menete	Munkaforma, módszerek
0-5'	<p>1. Csoportalakítás: 3 csoport alakítása (német, román, roma)</p> <ul style="list-style-type: none">- Puzzle: több részre vágva. Keresd meg a csoportodat, és válasz ki a kép alapján, a táblán lévő három nemzetiségből (német, román, roma) egyet!	Csoportalakítás
6-11'	<p>2. Feladatkielölés: (Feladatlap kiosztása) A feladatlapon szereplő népdalok közül válogasd ki a</p>	Csoport munka

„Kétegyháza KOMP-ra száll!”

TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0027

	csoportodnak megfelelő népdalokat.	
12-15'	3. Feladat megbeszélése A csoport egy tagja olvasson fel az általuk választott népdalok közül egyet és indokolja meg, hogy milyen jegyek alapján ítélték román/roma/német népdalnak!	Feladat megbeszélése, értékelése
16-18'	4. Három népdal meghallgatása cd-ről. (Zöld levél, zöld levél /román népdal/, Die Blümelein, sie schlafen /német népdal/, Glem Glem lungone dromenca – Megyek megyek hosszú utamon /roma népdal/)	Frontális munka
19-30'	5. A román népdal megtanulása cd segítségével Hallás utáni daltanítás	Frontális munka
31-37'	6. A feladatlapon szereplő ismert népdalrészlethez írjatok befejezést! Szövegalkotás (maximum 4 soros versszak írása)	Csoport munka
38-43'	7. A csoport tagjai közösen énekelje el a kiegészített népdalukat!	Csoport munka
44-45'	Óra értékelése	Tanári értékelés

„Kétegyháza KOMP-ra száll!”

TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0027

Multikulturális nevelés olvasás órán

Tanítási cél:

- *oktatási cél:*
 - Betekintés a német, roma, és román kultúrába
 - Egy-egy német, roma és román népmese megismerése
- *képzési cél:*
 - Néma olvasási képesség fejlesztése
 - Értő olvasás fejlesztése
 - Beszédképesség fejlesztése
 - Emlézőképesség, memória fejlesztése
 - Ötletgazdagság
 - Kreativitás fejlesztése
 - Koncentráció fejlesztése
- *nevelési cél:*
 - Tolerancia, együttműködő képesség
 - Fegyelmezett frontális munkára való nevelés
 - Fegyelmezett önálló munkára való nevelés
 - Fegyelmezett páros munkára való nevelés
 - Fegyelmezett csoportmunkára való nevelés

Didaktikai feladat:

Új anyag elsajátítása

Munkaformák:

Frontális, önálló, páros és csoportmunka

Idő	Óra menete	Munkaforma, módszerek
0-3'	1. Csoportalakítás: 6 csoport alakítása Utasítás: alkosson az osztály 6 darab csoportot! Figyelj arra, hogy minden csoportba ugyanannyi fő legyen! (Ha a létszám nem megfelelő, akkor ± 1 fő a megengedett egy-egy csoportban)	Szimpátiacsoport alakítása
4-13'	3. Feladatkijelölés: Népmesék kiosztása. Két-két csoport ugyanazt a népmesét kapja. (2 csoport: A medve és az ábécé /román népmese/, 2 csoport: A pap és a tojások /cigány népmese/ 2 csoport: A favágó kívánsága /német népmese/) Szöveg felosztása csoportlétszámnak megfelelően Utasítás: olvasd el a rád osztott szöveget és figyelj a tartalomra!	Szöveg felosztása tanári segítséggel Szövegfeldolgozás Önálló munka
14-17'	3. Feladat Az azonos meséket olvasó csoportok alkossanak közös csoportot, úgy, hogy az azonos szövegrészt olvasók párban üljenek! Párok beszéljék meg, hogy miről olvastak!	Újabb csoportalakítás Páros munka
18-24'	4. Meserészletek összekapcsolása	

„Kétegyháza KOMP-ra száll!”

TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0027

	A párok röviden mesélik el a csoport többi tagjának az általuk olvasott részletet. (Ügyelve a részletek sorrendjére)	Csoport munka
25-35'	5. Plakátkészítés Készíts plakátot a meséről!	Csoport munka
36-39'	6. Plakát bemutatása A plakát segítségével egy percben meséld el a történetet a másik két csoportnak! (A plakátot egy önként jelentkező tanuló mutatja be)	Mesék ismertetése
40-45'	7. Milyen azonosságokat és milyen különbségeket vettek észre a különböző nemzetiségű mesék között? Jellegzetes jegyek megbeszélése	Frontális munka Tanári irányítással

Jalek Norbert

„Kétegyháza KOMP-ra száll!”

TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0027

Rajz

Téma: Néprajz

Cím: „Nem a ruha teszi ...”

Az óra anyaga: Ünnepek, csipkék, viseletek

Vizuális feladatok: Néprajzi gyűjtemény megismerése. Hétköznapi és ünnepi viselet sajátosságainak felismerése.

Cél: Hétköznapi és ünnepi viseletek régen és ma. Lakóhelyünkön élő nemzetiségek népviseleteinek megismerése.

Motiváció: Az óra előtti látogatás a helyi román tájházban. Képolvasás szemléltetése. Néprajzi témájú könyvek, képek nézegetése. A hozott régi családi fotók nézegetése. Népdalok éneklése, hallgatása.

Tantárgyak közötti koncentráció: ének, természetismeret

Nevelési feladat: A múlt hagyományainak értékének, megőrzésének fontossága. Népek kultúrájának megismerése.

Eszközök: Szabadon választott eszközök felhasználása csoportmunkában.

Az óra menete:

I. Előzetes feladatok feldolgozása.

1. Mi volt az első benyomásod a tájházról? Mely kiállított tárgyak hatottak rád leginkább? Mi tetszett legjobban és mi legkevésbé? Kiemelten kellett megfigyelnetek a kiállított ruházati viseleteket? Beszélgetés a látottakról: női – férfi – hétköznapi – ünnepi - felsőruházat

2. A behozott, a tanulók által gyűjtött népi viseletek megtekintése. Román, cigány népviseleti darabok. Családi fotók nézegetése esküvői, ünnepi ruhákról.

II. 1.Célkitűzés: A mai órán csoportokban fogtok ünnepi pl. esküvőre, keresztelőre ruhát tervezni népi motívumok felhasználásával.

2. Technika tanácsok: A munka tanítói segítése indirekt módon

3. Az elkészült munkák megtekintése, bemutatása, tanulói és tanítói értékelése.

III. Az órai munka értékelése

A gyűjtött ruhák bemutatása. Rögtönzött divatbemutató. Az elkészült ruhatervek kiállítása.

„Kétegyháza KOMP-ra száll!”

TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0027

Természetismeret

Témakör: Szülőföldünk Magyarország

Az óra anyaga: Magyarország és környezete. A hazánkban élő népcsoportok

Oktatási feladat: A hazánkban élő népcsoportok neveinek megtanítása: német, ukrán, szerb, szlovák, román, szlovén, cigány. Kultúrájuk megismertetése.

Nevelési feladat: Térképismeretek gyakoroltatása. Összefüggések felismertetése: hazánk szomszédos országai és a hazánkban élő nemzetiségek közötti kapcsolat.

Szemléltetés, eszközök, irodalom: tankönyv, munkafüzet, térkép, képek, könyvek népviseletről népzene (cigányzene) felvételek, táncok

Koncentráció más tárgyakkal: ének, rajz

Az óra menete:

I. Előzetes feladat feldolgozása:

- Van-e a rokonságodban más nemzetiségű ember? Az osztályunkban, iskolánkban?
- Vannak-e ilyen barátaitok?
- Ismersz-e dalokat, táncokat tőlük?

A hozott hanganyag meghallgatásával, táncok bemutatásával, ráhangolódás a tananyagra.

II. 1. Célkitűzés: A mai órán a hazánkban élő népcsoportokat fogjuk megismerni (nevüket, kultúrájukat)

2. Hasonlítsuk össze az általunk összegyűjtött nemzetiségeket az elmúlt órán tanult szomszédos országokkal illetve az itt élő népekkel. Közben a térképen megmutatjuk hazánk szomszédos országait világtérkép szerint. Mit vesztek észre?

3. A munkafüzet feladatainak megoldása csoportmunkában.

4. Az énekórán tanult dalok közül néhányat elénekelnek a szomszédos országok népeinek dalaiból.

III. Óra végi összefoglalás:

A tanult népcsoportok neveinek szókétyái a mágnestáblán.

Egyeztetés a szomszédos országok neveinek szókétyáival. A szókétyapárok kitűzése a térképen. Csoportonkénti beszámoló az általuk elvégzett feladatokról.

Az órai munka értékelése.

Megjegyzés: Az óra után rajzóra következik, ahol további ismereteket szereznek a témával kapcsolatban.

Radnai Ferencné

„Kétegyháza KOMP-ra száll!”

TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0027

MELLÉKLETEK:

- Vetélkedő kérdései
- Hétfő reggeli köszöntő és a reggeli programismertető szövegei
- Mésdélután meséi
- Gála

„Kétegyháza KOMP-ra száll!”

TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0027

Vetélkedő kérdései

A program neve: Kvízzjáték

A program ideje: 2010. május 10. 14. 00

A program szervezői, felelős: Becsey Gáborné, Hernádi Zsuzsanna, Papné Regős Ildikó

A program célja: A gyerekek előzetes ismeretinek felidézése, az ismereteik bővítése, mélyítése a három Kétegyházán élő nemzetiséggel kapcsolatosan. (német, cigány, román)

1. Rajzoljátok le a román zászlót!
2. Rajzoljátok le a cigány zászlót!
3. Rajzoljátok le a német zászlót!
4. Melyik szín nem szerepel a román zászlóban? kék, sárga, lila
5. Melyik szín nem szerepel a német zászlóban? fekete, piros, fehér
6. Mi látható a roma zászló közepében? kerék, ló, golya
7. Melyik nép kenyere a bodag?
8. Melyik nép jellegzetes tánca a perenitza?
9. Melyik népre szokták mondani, hogy sváb?
10. Melyik nép különböző csoportjai az oláh, beás stb.
11. Milyen nyelven van az alábbi vers?

Eins, zwei- Polizei

Drei, vier- Offizier

Fünf, sechs- Alte Hex'

Sieben, acht- Gute Nacht!

Neu, zehn- Putz die Zähn'!

Elf, zwölf- Kommen die Wölf'!

12. Milyen nyelven van az alábbi vers?

Mămăruță, ruță,

Suie-mă-n căruță,

Și mă du la vale,

Pe mătă călare.

13. Milyen nyelven van az alábbi vers?

Mică mikă, fă

„Kétegyháza KOMP-ra száll!”

TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0027

Mícá mikã, fá,
Hungyé-j unturá?
O vãd jo pã musztãcilye-c,
Sî ci-j kãpãtã

14. Melyik nemzet dala lehet, milyen nyelven énekelnek benne?

Ando Drom: Kanak Szomasz

15. Melyik nemzet dalát ismeritek fel?

Schürzenjager: Dafür mach ma Music

16. Melyik nemzet dalát ismeritek fel?

Cleopatra Stratan: Zunea, Zunea

17. Melyik nemzetiség népviseletét látod a képen?

„Kétegyháza KOMP-ra száll!”

TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0027

17. Melyik nemzetiség népviseletét látod a képen?

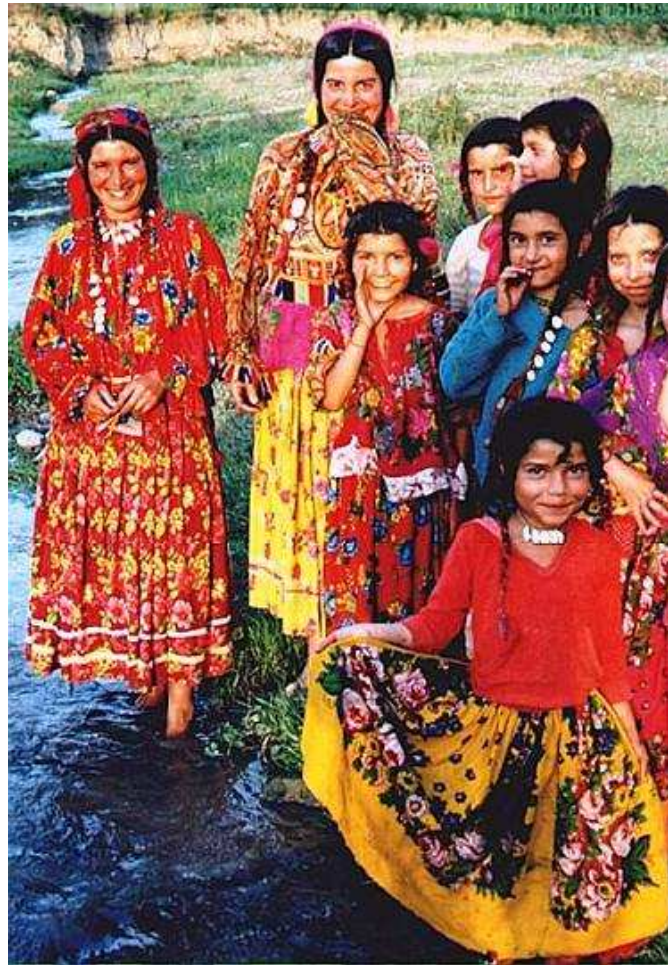

18. Melyik nemzetiség népviseletét látod a képen?

„Kétegyháza KOMP-ra száll!”

TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0027

20. Melyik nemzetiség étele a csorba?

Reflektálás:

A kvízzjátékra nagyon készültek a gyerekek, minden osztályból 5 fő vett részt, de az igazságosság és az egyenlő esélyek miatt nem az azonos osztályból érkezők voltak egy csapatban, hanem vegyes életkorú csoportokat alakítottunk ki. A kérdéseket igyekeztünk úgy összeállítani, hogy a különböző nemzetiségek minden szegmensét érintsék. (nyelvét, öltözködését, ételeit, zászlóját stb.)A gyerekek nagyon élvezték a játékos tudáspróbát, lelkesen vettek részt benne. Nagyon pozitív meglepetés volt, hogy sok mindennel már tisztában voltak előzetes ismereteik alapján. Több kérdésnél előfordult, hogy nem ment rögtön a válasz, de a csoport tagjai mozaikkockaként összerakták a tudásukat és sikerült kiokoskodni a helyes megoldást. Így a megszerzett tudásuk mélyebb lesz, hiszen „megküzdöttek” érte.

„Kétegyháza KOMP-ra száll!”

TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0027

Hétfő reggeli köszöntő és a reggeli programismertető szövegei

„Kétegyháza KOMP-ra száll!”

TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0027

Mesedélután

A program ideje: 2010. május 11. 14. 00

A program szervezői, felelős: Becsey Gáborné, Hernádi Zsuzsanna, Papné Regős Ildikó

A program célja: A gyerekeket megismertetni a három Kétegyházán élő nemzetiség mesevilágával.

Mesedélután meséi

A pap és a tojások

Cigány népmese

RomNet, 2002. szeptember 3.

Volt egyszer egy pap, annak volt egy szolgája. Egy legényforma férfi volt nála, egy beás ember. Ő csinált otthon mindent, ő dolgozott.

De a pap minden áldott nap eljárt egy másik házhoz, ott reggelizett, ebédel, vacsorázott, ott evett egész nap. Tojásokat evett. Minden étkezésnél megevett egy tojást.

Na, Istenem, míg aztán letelt az egy hónap, és fizetnie kellett. Odamegy a gazdához, hogy megegyezzen vele. Ott, ahol evett, fizetnie is kell. Na, számolni kezdett a gazda. Hány tojást evett meg, azokból mennyi csirke lett volna, mennyi tyúk, aztán ismét mennyi tojás. Annyit számolt, hogy nem lett volna rá elég a pap egész vagyona. Olyan sokat számolt ki neki.

- Fú! - mondja. - Nem tudom kifizetni.

- Ha nem tudod kifizetni, akkor feljelentelek a bíróságon. Mert ez aztán már sok.

Fogott egy fanyelet, irány, elment a bíróságra, feljelentette, hogy milyen sok pénzt tett az ki, amit a pap megevett. Hát nagyon sokat számolt. Mennyi tyúk lett volna belőlük, mennyi csirke, tojás. Na. Nem volt rá elég a pap vagyona. Édesanyám! Na elég az hozzá, hogy jön az idézés a papnak. A bíróságra kell mennie. Hú! Nagy bánatban, gondban van, hogy mit csinál majd vele a bíróság. Észrevette ezt a beás ember, amelyik nála volt, a szolgája. Mondja:

- Hát plébános úr! Min gondolkodsz te mostanában olyan nagyon? - kérdi. - Nagy gondban vagy.

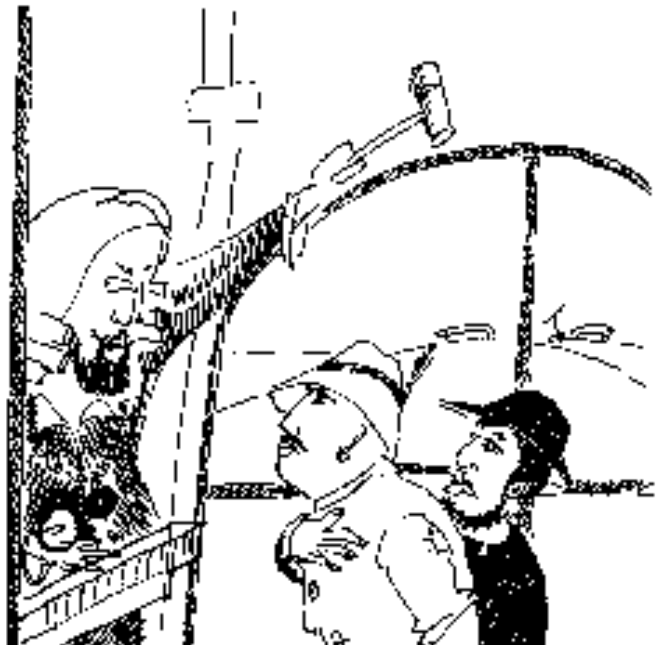
- Ej, hagyd már! Hát miért mondjam én ezt meg neked?

- De nem úgy van az, mondd csak el, hátha tudok segíteni a bajodon.

- Ej!

- Mondd csak el, plébános úr! Hátha én is tudok neked segíteni.

- Hát plébános úr! Min gondolkodsz te mostanában olyan nagyon? - kérdi. - Nagy gondban vagy.

„Kétegyháza KOMP-ra száll!”

TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0027

- Ej, hagyd már! Hát miért mondjam én ezt meg neked?
- De nem úgy van az, mondd csak el, hátha tudok segíteni a bajodon.
- Ej!
- Mondd csak el, plébános úr! Hátha én is tudok neked segíteni.
Hát odafordul hozzá a pap, és elmondja neki. Amikor elmesélte, miről is van szó, azt mondja a szolga.
- Hát, tudod mit, plébános úr! - mondja a férfi. - Én is elmegyek veled!
- Ej, hát mit csinálnál te velem ott a bíróságon?
- Nem, én megyek veled! Hallanom kell, hogy mit mondanak ott neked.
- Ej, nem bánom! Hát gyere!
Na, azon a napon fogták magukat, felöltözködtek. A pap is, a szolga is. A pap adott a szolgának ruhát, hogy fel tudjon öltözni. Amikor elkészültek, indulni akartak, a szolga talált egy fél téglát. Hopp! Fogta és az ingébe rakta.
- Tartsd a kezedd, hogy ki ne essen a téglá!
Na, jól van. Megérkeztek a bíróságra. Elmondja a bíróság, hogy mennyi tojást evett meg, és nem tud érte fizetni.
De a legény mit tesz? Egyre csak a mellét veri. Azt a téglát, hisz tudod?
Hej, a bíróság azt gondolta, hogy ő fog fizetni, hogy nála van a pénz. Úgy látszódott a téglá az ingében, hogy mindenki azt hitte, pénz van ott. Dehogy!
Mondja egyszer a legény a papnak:
- Mikor végzünk itt már? Nekem dolgom van otthon. Tudod, micsoda nagy munka vár rám ott.
Mondja a bíró:
- Hát milyen munka vár rád?
- Na - mondja -, ott a bogrács tele búzával, ott fő a tűzön. Ha hazaérünk, elvetem.
- Mi? - mondja. - Te előbb megfőzöd azt a búzát, amit elvetsz?
- Igen, el akarom vetni. - mondja.
- Ej! - mondja. - Ezt nem lehet. Abból nem lesz semmi. A főtt búza nem kel ki.
- Ja - mondja a legény -, az nem kel ki? Hát a főtt tojások? Azokból mennyi csirke lett volna, és mennyi tyúk? - kérdi a legény a bírótól.
Hopp! Akkor a bíró elgondolkozott.
- Igazad van.
- Na, tisztelt bíró úr - mondja -, ha nem adtál volna igazat, látod ezt a téglát, ezzel törtem volna be a fejed. Ha a főtt búzából nem lehet semmi, akkor a főtt tojásokból sem lehet semmi. Így mentek haza, és így nyerte meg a pert a pap.

Az illusztrációt készítette: Rácz Béla

A kakas meg a róka

(német népmese)

Egy csikorgó téli éjjel zsákmányért indult a róka. Inalt, loholt, egyszer csak kakaskukorékolást hallott. Tanya volt a közelben, a tanya udvarán egy magas cseresznyefa, annak az ágán üldögélt a kakas, és kukorékolt egész éjjel.

Odasompolygott a róka a fa tövébe, s felszólt hízelkedve:

- Nagy jó uram, kakas, mit énekelsz ezen a hideg, sötét éjszakán?

Lefelelt a kakas nagy gőgösen:

- A nap eljövételét hirdetem, mert olyan a természetem, hogy előre megérezem a közeledtét!

„Kétegyháza KOMP-ra száll!”

TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0027

Álmélkodott a róka nagy ravaszul:

- Ó, kakas, nagy jó uram, kicsoda vagy te, hogy a jövőbe látsz? - aztán táncra kerededett a fa tövében.

Megkérdezte a kakas:

- Hát te mért táncolsz, róka koma?

- Olyan csodálatos az éneked, fényességes kakas, hogy táncolok rá, így hódolok neked. Ó, kakas, legnemesebb úr a madarak között, nem elég, hogy repülni tudsz, még a jövőmondáshoz is értesz! A madarak királya vagy, legdicsőbb királya! Milyen boldoggá tennél, ha kegyelmesen leereszkednél hozzám! Milyen boldog lennék, ha csókkal illethetném bölcsességtől fényes fejedet! Ó, ha eldicsekedhetném az egész világnak: "Az a szerencse jutott nekem, hogy csókkal illethettem a legbölcsebb jövőmondó nemes fejét!"

A hiú kakas elhitte a hízelkedő, ravasz róka minden szavát. Leröppent a fáról, odatartotta a fejét csókra a rókának. Annak se kellett több, fogai közé kapta, s jót nevetett magában: "A bölcs jövőmondónak egy csepp esze sem volt!"

A medve és az ábécé

(román mese)

Volt egyszer egy bugyuta királyúrfi. Fenséges édesapja iskolamestereket, tanárokat fogadott melléje, hogy tanítsák meg a betűvetésre, s verjék a fejébe a törvényt, mert anélkül, ugye, nem kormányozhatja majd az országot. Tanítómesterek jöttek-mentek, de a kicsi királyfi nem akart a tudományoknak élni, csak az orrpiszkálásban volt hajlandó elmélyedni. Több se kellett a királynak: a palotába hívatott egy öreg írástudót, aki mindenféle tudományban jártas volt, és akit az egész világ bölcsnek tartott. Felfogadta fia mellé tanítónak. Csak az az egy kikötése volt, hogy nevelje szépszerével, jó szóval a csemetéjét, mert a gyermek gyöngye ijedős. De bíz a bölcs kurtára, fogta az úrfit. Végül, amikor már nem tűrhette tovább tökéletlenségeit, végighúzott a hátán a vesszővel egynéhányszor és így szólt:

- Tanuld meg, hogy pálcából fakad a bölcsesség!

A királyfi rögvést bepanaszolta fenséges édesapjánál az agg tanítót:

- Megvert a mester, mielőtt feladta a leckét!

A király abban a szent helyben tömlöcbe vettette a bölcsét, de az ítékezés napján még egyszer a király és a vének bírósága elé vezették. Szerencsétlen próbálta igazolni magát, bizonyítékokkal hozakodott elő, ám hiába.

- Inkább egy erdőből szabadult medvét tanítanék az ábécére, mint felséged fiát!

Erre a csúfságra a király nyomban kimondta ítéletét:

- Ha egy esztendőn belül nem tanítasz meg egy medvét írni-olvasni, tudd meg, hogy nem kerülöd el az akasztófát!

A király nyomban fogatott az erdőben egy medvebocsot, és elküldte a bölcsnek. A mester cserzett bőrből készített egy vastag könyvet, és lapjai közé hússzeleteket rakott. A medve a mancsai közé kapta a könyvet, és addig-addig forgatta, amíg az összes húst meg nem találta. Miközben evett dörmögött, s lapozgatta a könyvet.

„Kétegyháza KOMP-ra száll!”

TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0027

Hamarosan letelt a kiszabott esztendő. A király maga elé rendelte a bölcset, hogy mutassa be a medvéje tudományát. A medve, amint meglátta a király asztalán a könyvet, azon nyomban a hátsó lábára ágaskodott, elvette, s forgatni kezdte a lapokat. Dörmögött, mormogott, közben végiglapozta az egész könyvet, azután elkezdte előlről.

A jelenlévők dőltek el a kacagástól. A király megkérdezte a mestert:

- Mit mond a medve?
- Olvas, felséges uram.
- Miféle olvasás ez?
- Kérem alázattal, felséges uram, a maga nyelvén olvas: medvenyelven mondja az ábécét.

Most már a király is elnevette magát, és megbocsátott a bölcznek. Mivel látta, hogy helyén van az esze, végleg felfogadta a fia mellé tanítómesternek.

Reflektálás: A délután folyamán 3 mese hangzott el 3 előadótól. Egy román mese: A medve és az ábécé, egy német mese: A kakas meg a róka és egy cigány mese: A pap és a tojások. A gyerekek nagy érdeklődéssel vették körül a mesemondókat, és nagyon élvezték az előadásokat, amihez az is hozzájárult, hogy a mesemondók igyekeztek nagyon színesen, kifejezően előadni az adott történetet. Egy-egy mese után megbeszéltük azt, hogy miről is szólt a mese. A végén pedig azt is, hogy kinek melyik mese tetszett és miért. Egymás szavába vágva mesélték az élményeiket, véleményüket. Úgy éreztük, hogy nagyon jól érezték magukat a gyerekek a mesedélutánon. Örömmel és lelkesen vettek részt a programban.

„Kétegyháza KOMP-ra száll!”

TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0027

Gála teljes programtervezete

A program neve: Roma tanulóink táncbemutatója

A program szervezői, felelős: Becsey Gáborné, Hernádi Zsuzsanna, Papné Regős Ildikó

A program célja: A roma kultúra egyik szerves részének bemutatása, a főképp hátrányos helyzetű tanulóink által, ezzel azt is elősegítve, hogy megmutathassák tehetségüket.

Reflektálás:

A fellépésre nagyon sokat és nagyon lelkesen készültek a gyerekek és komolyan vették ezt a feladatot. Ezen a napon szépen, alkalmi, helyenként népviseleti ruhába öltöztek, előkerültek a kopogós cipők, pörgős szoknyák, kötények, kalapok. Rendkívüli élmény volt látni, hogy mennyire mélyen gyökerezik bennük a zene, a ritmus szeretete. A programra a szülők is hivatalosak voltak és nagyon nagy számban el is jöttek és büszkén tapsoltak a gyerekeknek. Rajtuk kívül is sokan kíváncsiak voltak a produkcióra és a gyerekek nem okoztak csalódást. Hatalmas sikert arattak a társaik, szüleik és a pedagóguskollégák előtt.

„Kétegyháza KOMP-ra száll!”

TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0027

Kreatív délután

A program ideje: 2010. május 13. 14. 00

A program szervezői, felelős: Becsey Gáborné, Hernádi Zsuzsanna, Papné Regős Ildikó

A program célja: A gyerekek megismertetése más nemzetiségek, kultúrák hagyományaival, jellegzetes formáival, színeivel, állataival.

Reflektálás:

Ez a program is hasonlóan nagy sikert aratott, mint a többi. Rengeteg gyerek vett rajta részt, igen nagy lelkesedéssel. Szerencsére a kollégák segítettek, így mindenki időben elkészült az általa választott darabbal. Lehetett lovat színezni, kivágni. Öltöztethető papírbabát készíteni és a megismert népviseleti ruhákba öltöztetni, színes nyakláncokat festeni, fűzni tésztáblól. Mindegyik iránt nagy volt az érdeklődés és egy jó hangulatú délutánt töltöttünk együtt el a gyerekekkel.